

Forskningsbokslut 2025

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning.....	1
Region Norrbottens forskningsmedel.....	2
Akademisk kompetens och vetenskaplig produktion.....	6
Uppföljning av Region Norrbottens akademiska sjukvårdsenheter.....	9
Forskningsstöd och forskningsinfrastruktur.....	13
Kliniskt forskningscentrum (KFC), Sunderby sjukhus.....	13
Biobanken och nationell samverkan.....	15
Forskningsfrämjande aktiviteter och kompetensutveckling.....	16
Statistikstöd och forskningsrådgivning.....	16
Beredningsrådets roll i hanteringen av journaluppgifter för forskning.....	17
Region Norrbotten och Luleå tekniska universitets medicinska e-bibliotek.....	17
Forskning, Innovation och samverkan.....	18
Bilaga 1: Beviljade forskningsmedel 2025.....	19
Bilaga 2: Publikationer 2025.....	26

INLEDNING

Forskning, utveckling och innovation (FoUI) är avgörande för att möta framtidens utmaningar inom hälso- och sjukvård, tandvård och regional utveckling. Region Norrbotten har under lång tid skapat goda förutsättningar för klinisk forskning genom strategiska satsningar och etablering av starka forskningsmiljöer. Regionen avsätter årligen medel för att stödja forskningsprojekt inom hälso-, sjukvård och tandvård, med särskilt fokus på projekt med tydlig koppling till kärnverksamheten. Innovationer utgör en integrerad del av FoUI och är en viktig drivkraft för utveckling av nya arbetssätt och lösningar.

Under 2025 invigdes nya större lokaler vid Sunderby sjukhus för klinisk forskning. Satsningen stärker infrastrukturen för klinisk forskning och skapar förbättrade förutsättningar för avancerade studier och samverkan mellan vård och akademi.

För att främja akademisk meritering krävs ett långsiktigt stöd till både doktorander och seniora forskare, samt en välfungerande forskningsinfrastruktur. Forskarutbildade och disputerade medarbetare är en nyckelresurs för att möjliggöra läkarutbildningen som bedrivs i samverkan med Umeå universitet, och för att erbjuda avancerad, specialiserad hälso- och sjukvård och tandvård. Klinisk forskning utgör även en viktig del för regionens kompetensförsörjning och stärker Region Norrbottens profil som en attraktiv arbetsgivare.

Ett viktigt steg i denna utveckling är etableringen av forskarskolan i Nära vård, som bedrivs i samverkan med Luleå tekniska universitet. Satsningen stärker kompetensen inom personcentrerad vård och förväntas bidra till utveckling av nya arbetssätt och kunskap inom hälso- och sjukvården. Region Norrbotten är även en partner i det nationella forskningsnätverket Swedish Interdisciplinary Network for Integrated Care (SINIC), som samlar forskarskolor inom Nära vård från hela landet. Genom nätverket främjas samverkan mellan akademi, vård och samhälle med målet att utveckla hälso- och sjukvården med fokus på Nära vård.

Under året uppmärksammades Region Norrbottens forskningsinsatser, bland annat genom att Ann Lindberg, professor vid Umeå universitet och forskare verksam vid Sunderby sjukhus, tilldelades en prestigefylld utmärkelse för sina insatser inom forskning och utveckling. Utmärkelsen understryker vikten av att ha forskande och disputerade medarbetare i vårdens verksamheter, inte bara för att driva kunskapsutveckling, utan också för att stärka kvaliteten och innovationskraften i vården.

Detta forskningsboksut redovisar även vetenskaplig produktion och hur forskningsmedel har fördelats. Med 92 publicerade vetenskapliga artiklar under 2025 visar Region Norrbotten att regionen fortsatt är en aktiv och framstående forskningsregion.

REGION NORRBOTTENS FORSKNINGSMEDEL

Forskningsfinansiering och strategiska satsningar

Region Norrbotten arbetar aktivt för att stärka forskningsmiljön inom hälso- och sjukvård, tandvård och folkhälsa. I enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) bidrar regionen till finansiering, planering och genomförande av både klinisk och folkhälsovetenskaplig forskning. Regionen är en del av ALF-region Västerbotten och omfattas av ALF-avtalet, vilket reglerar samarbetet mellan staten och regionerna kring läkarutbildning, medicinsk forskning och utveckling av vården. Forskningsanknuten utbildning utgör därmed en grundläggande förutsättning för läkarutbildningen och andra vårdutbildningar.

Region Norrbotten utlyser årligen forskningsmedel som medarbetare kan söka för att bedriva forskning med tydlig klinisk relevans. Syftet är att integrera forskning i det dagliga arbetet, höja kvaliteten på vården och skapa en kultur där forskningsuppdraget är synligt och tillgängligt för alla yrkesgrupper. Forskningen ska vara konkurrenskraftig, hålla hög vetenskaplig kvalitet och bidra till patient- och befolkningsnytta. Den ska även stärka regionens attraktionskraft som arbetsgivare genom att möjliggöra karriärvägar för forskningsintresserade medarbetare.

Forskningsanslag

Regionens fem olika forskningsanslag:

- Predoktorala medel – för medarbetare som förbereder sig för forskarstudier
- Doktorandmedel – för medarbetare antagna till forskarutbildning
- Postdoktorala medel – för nydisputerade forskare (inom de senaste fem åren) med plan för fortsatt akademisk meritering
- Region Norrbottens projektmedel – för disputerade eller doktorander med ett välavgränsat forskningsprojekt
- Bas-ALF projektmedel – forskningsmedel för klinisk forskning av hög kvalitet med tydlig patient- och befolkningsnytta

Utöver dessa kan forskningsaktiva medarbetare ansöka om medel för löpande omkostnader, exempelvis etikprövning, konferensdeltagande, publiceringsstöd, språkgranskning och omvandling av uppsatser till vetenskapliga artiklar.

ALF-medel och prestationsbaserad ersättning

Anslagen för Bas-ALF projektmedel är forskningsmedel som Region Norrbotten erhåller via ALF-avtalet. Som en del av Läkarutbildning på fyra utbildningsorter (LP4U) tillgängliggörs ALF-medel till Region Norrbotten, vilka fördelas via Umeå universitet. Fördelningen är prestationsbaserad och baseras på vetenskaplig produktion, antal disputationer och docenturer samt erhållna externa forskningsmedel. Ersättningen varierar därmed från år till år, men har ökat de senaste åren (se tabell 2).

Ansökningsstatistik

Under året inkom totalt 78 ansökningar om forskningsstöd, inkluderat medel för löpande omkostnader. Av dessa beviljades 74 ansökningar (95 %). Av de beviljade ansökningarna var 43 kvinnor (58%) och 31 män (42%). Av de 78 ansökningar inkom 59 ansökningar till årets utlysning av de fem forskningsanslagen, vilket var något fler än 2024 (50 ansökningar). Samtliga fem forskningsanslag ökade jämfört med föregående år och 55 (93 %) av ansökningarna beviljades medel.

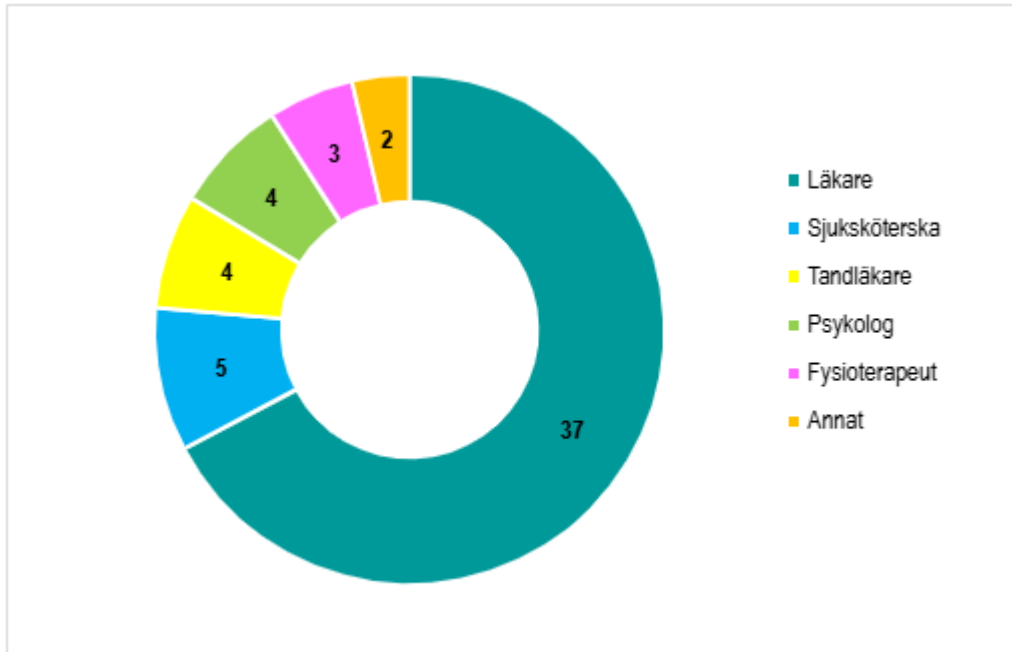
Beviljandegraden (kvoten mellan sökta och beviljade medel) i årets ansökningsomgång var 84 % för forskningstid, 90 % för projektmedel och 107% för akademisk miljö. Tilldelningen av regionens fem olika forskningsanslag utifrån kön beskrivs nedan i Tabell 1.

Tabell 1. Antal av regionens fem olika forskningsanslag som tilldelats forskningsstöd under 2025 uppdelat på kön.

Typ av anslag	Kvinnor	Män	Antal
<i>Predoktorala medel</i>	1	1	2
<i>Doktorandmedel</i>	14	10	24
<i>Postdoktorala medel</i>	6	3	9
<i>Projektmedel</i>	6	5	11
<i>Bas-ALF projektmedel</i>	6	3	9
Totalsumma	33	22	55

Region Norrbottens vetenskapliga råd har en central funktion vid bedömning och granskning av ansökningar om forskningsmedel. Rådet består av forsknings- och utbildningschef, som även är ordförande, samt seniora forskare från Region Norrbotten, Umeå universitet och Luleå tekniska universitet. Den samlade kompetensen inom rådet säkerställer att forskningsprojekten som beviljas medel håller hög vetenskaplig kvalitet och är relevanta för regionens behov. Rådets huvudsakliga uppgift är att genom en strukturerad och transparent granskningsprocess lämna rekommendationer om fördelning av forskningsmedel. Bedömningen baseras på projektens vetenskapliga kvalitet, kliniska relevans och potential att bidra till utvecklingen av hälso- och sjukvården i regionen. Det slutgiltiga beslutet om medelsfördelning fattas av regiondirektören. Genom att involvera ett vetenskapligt råd med bred expertis kan Region Norrbotten säkerställa att forskningen som bedrivs är konkurrenskraftig, strategiskt viktig och bidrar till kunskapsutveckling inom vårdens olika områden. Det vetenskapliga rådet under 2025 bestod av fem män och fyra kvinnor.

I Bilaga 1 redovisas de forskare och forskningsprojekt som beviljats forskningsmedel under året, samt de medarbetare och projekt som erhållit tjänstgöringstid för doktorandstudier och forskarstudier efter disputation. I Figur 1 presenteras fördelningen av beviljade forskningsanslag utifrån professionstillhörighet.

Figur 1. Beviljat forskningsstöd utifrån profession

I Tabell 2 redovisas samtliga medel som regionens forskningsaktiva medarbetare kunde söka under 2025. Region Norrbotten utlyste sammanlagt drygt 13 miljoner kronor i forskningsmedel under året. Utöver dessa sökbara medel har det även i år satsats cirka 2,6 miljoner kronor på den fem-åriga Forskarskolan i Nära vård. Av Bas-ALF medlen har 116 200 kr använts till gemensam infrastruktur, det vill säga nyetablering av det kliniska forskningscentret på Sunderbyn.

Tabell 2. Sökbara interna forskningsmedel (tkr) för medarbetare inom Region Norrbotten.

Sökbara interna forskningsmedel	2023	2024	2025	Per 100 000 invånare 2025 ¹⁾	
Region Norrbotten projektmedel	1 582,1	1 628	1 667,1	669,5	Utlysning 1 gång/år
Forskningstid ²⁾	6 802,9	6 745,8	8 801,6	3 534,6	Utlysning 1 gång/år
Bas-ALF projektmedel	2 406,8	2 417,3	2 821,2	1 133	Utlysning 1 gång/år
Totalt sökbara interna medel	12 024,3	12 059,3	13 289,9	5 337	

1) Befolkningsmängd i Norrbotten 249 013 invånare, 2025-11-01. Källa: SCB

2) Avser predoktorala-, doktorand- och postdoktorala medel

Forskningsmedel – regionala och nationella

Region Norrbotten deltar aktivt i både regionala och nationella forskningsinsatser. Inom ramen för Norra sjukvårdsregionförbundet bidrar samtliga regioner till det gemensamma forskningsanslaget, Visare Norr, som syftar till att stärka den kliniska forskningen i norra Sverige. Under 2025 beviljades 13 projekt forskningsmedel från Visare Norr, varav Region Norrbottens medarbetare deltog som huvudsökande eller medsökande i 8 av dessa projekt.

Region Norrbotten avsätter årligen medel till den nationella satsningen på klinisk behandlingsforskning, som administreras av Vetenskapsrådet. Denna satsning medfinansieras av samtliga regioner i Sverige, och bidraget baseras på respektive läns befolkningsandel. Region Norrbottens andel av medfinansieringen var under 2025 något lägre än tidigare år. Inga forskare från

Region Norrbotten fanns representerade bland de projekt som beviljades medel inom denna satsning under året.

I Tabell 3 redovisas Region Norrbottens ekonomiska bidrag till regionala och nationella forskningsutlysningar. I Tabell 4 presenteras de externa medel som är sökbara inom norra sjukvårdsregionen och som under året erhållits av forskare verksamma inom Region Norrbotten. Utöver dessa anslag har regionens forskare även beviljats medel från andra externa forskningsfinansiärer, inklusive statliga forskningsråd och privata forskningsfonder.

Tabell 3. Region Norrbottens bidrag (tkr) till regionala/nationella forskningsutlysningar och forskningsmiljö.

Forskningsutlysning	2023	2024	2025	Per 100 000 invånare ¹⁾	
<i>Visare Norr</i>	643	643	617	247,8	<i>Regional, Norra Sjukvårdsregionförbundet</i>
<i>Klinisk behandlingsforskning</i>	1776	1766,2	1761,2	707,3	<i>Nationell, Vetenskapsrådet</i>
Totalt stöd	2419	2409,2	2378,2	955,1	

1) Befolkningsmängd i Norrbotten 249 013 invånare, 2025-11-01. Källa: SCB

Tabell 4. Erhållna regionala externa medel (tkr) för forskning.

Extern forskningsfinansiär	2023	2024	2025	Per 100 000 invånare 2025 ¹
<i>Centrala ALF-medel²</i>	1 800	1 200	0	0
<i>Basenhet ALF-medel</i>	2 407	2 417	2821	1132,8
<i>Regionala medel Visare Norr</i>	0	700	300	120,5
<i>FO ALF-medel KFC/Forum Norr</i>	495	505	501	201,6
Totalt erhållna bidrag	4 702	4 122	3 622	1454,5

1) Befolkningsmängd i Norrbotten 249 013 invånare, 2025-11-01. Källa: SCB

2) Beviljad summa att nyttja under tre år.

Under 2025 har en medarbetare från Region Norrbotten beviljats forskar-AT-tjänst inom Norra sjukvårdsregionen, och en medarbetare en universitets-ST-tjänst. Dessa tjänster finansieras genom ALF-medel och syftar till att möjliggöra kombinationen av klinisk tjänstgöring och forskarutbildning, vilket stärker kompetensförsörjningen och främjar forskningsintegrering i vårdens grundutbildning.

Under 2025 var Region Norrbotten medverkande forskningshuvudman i 36 kliniska studier, varav en klinisk prövning (läkemedelsstudie) som godkändes av Etikprövningsmyndigheten. Detta jämfört med 2024 då Region Norrbotten var medverkande forskningshuvudman i 27 kliniska studier inklusive två kliniska prövningar. Att vara medverkande forskningshuvudman innebär att Region Norrbotten antingen är medverkande i studien genom rekrytering av forskningspersoner alternativt genom att data eller prover behandlas, analyseras eller bearbetas i aktuell studie.

AKADEMISK KOMPETENS OCH VETENSKAPLIG PRODUKTION

Under året har tre medarbetare inom Region Norrbotten disputerat med stöd av regionens forskningsanslag. Av dessa var samtliga läkare. Varje disputation innebär en viktig kompetensförstärkning för Region Norrbotten och bidrar till att stärka förutsättningarna för en aktiv och livskraftig forskningsmiljö. Nedan följer länkar till reportage om forskande medarbetare i Region Norrbotten som uppmärksammats under året för sin forskning.

Maria Brännholm Syrjäla

Maria Brännholm Syrjäla, specialist i allmänmedicin vid Björknäs hälsocentral disputerade den 28 november 2025 med avhandlingen "Stillasittande beteende och typ 2-diabetes: Epidemiologiska insikter och en mHälsa intervention". Forskningen visar att minskat stillasittande kan vara ett viktigt komplement i prevention och behandling av typ 2-diabetes, särskilt hos personer med övervikt. I en stor uppföljning av över 16 000 deltagare i Västerbottens hälsoundersökningar ökade risken för typ 2-diabetes bland personer med obesitas och låg fysisk aktivitet i arbetet, medan normalvikt framstod som skyddande. En annan studie, med objektiva mätningar i SCAPIS, kopplar mycket sittande till högre insulinresistens. Avhandlingen visar också att mHälsa (t.ex. aktivitetsarmband som påminner om att bryta sittandet) upplevs som stödjande och kan bidra till förbättrad energi, minskat midjemått och lägre BMI. Läs mer: [Minskat stillasittande kan förebygga diabetes](#)

Matthias Andersson

Kärlkirurgen Mattias Andersson, Sunderby sjukhus, disputerade också den 28 november 2025 med forskning om EVAR (endovaskulär aortareparation) vid aortaaneurysm. EVAR är en skonsammare metod än öppen kirurgi men kräver noggrant patienturval och långsiktig uppföljning. I avhandlingen visar Matthias att en sällsynt men allvarlig komplikation, post-EVAR-ruptur, ofta hänger samman med förlorad tätning i tätningszonerna, ibland till följd av att kärlavsnitten vidgas över tid. Viktigt är att risk kan bedömas tidigt, redan vid första skiktröntgenkontrollen en månad efter operation. Resultaten pekar på behov av mer individanpassad planering och uppföljning, vilket kan bidra till förbättrad långtidssäkerhet och rädda liv. Läs mer: [När kroppens största blodkärl brister](#)

Petra Truedsson

Petra Truedsson, tidigare ST-läkare vid Psykiatrin Sunderby Sjukhus disputerade den 5 september 2025 med avhandlingen "Säkerhetsaspekter vid litiumbehandlingen hos affektiva sjukdomar". Arbetet omfattar fyra delstudier med fokus på litiumbehandling vid bipolär sjukdom, där två studier bygger på LISIE-studien (cirka 1 500 norrbottningar). Resultaten visar att kliniskt relevanta EKG-förändringar vid litiumintoxikation var ovanliga, och att intensivvårdskrävande biverkningar av psykofarmaka är sällsynta men något vanligare hos äldre och vid litiumbehandling. Avhandlingen belyser även betydelsen av behandlingsföljsamhet och att evidensen ännu är otillräcklig för att avgöra optimal doseringsfrekvens ur njurperspektiv. Läs mer: [Tredje läkaren som disputerat i forskningsgruppen om litium](#)

Ann Lindberg får pris för sin forskning om KOL

Ann Lindberg, professor vid Umeå universitet och forskare verksam vid Sunderby sjukhus, har tilldelats Margareta och Eric Modigs pris till välmeriterade forskare. Hon har uppmärksammats för sin banbrytande forskning om kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL). Enligt Kungliga Skytteanska samfundets styrelse har Ann Lindberg bidragit till att öka den medicinska kunskapen om KOL vilken även har haft klinisk betydelse för patienter som lever med sjukdomen.

– Genom befolkningsbaserade studier som vi bedriver i Norrbotten är vårt mål att besvara frågor angående underdiagnostik, sjukdomsförlopp, riskfaktorer och sjukdomsmekanismer vid KOL, säger Ann Lindberg.

Hur känns det att ha fått det här priset?

– Det är väldigt roligt att forskningen uppmärksammas på det här sättet, särskilt när detta avser forskning som baseras på OLIN-studiernas befolkningsundersökningar i Norrbotten.

– Jag vill först och främst rikta ett varmt tack till alla deltagarna vid OLIN-studierna, många har deltagit vid upprepade undersökningar genom åren. Det ger unika möjligheter att studera både insjuknande i men också sjukdomsförlopp vid obstruktiva sjukdomar som astma och KOL. Ingen forskare jobbar ensam och jag hade inte stått där jag är idag utan OLIN-studiernas verksamhet.

Ceremonin ägde rum vid Kungliga Skytteanska samfundets årshögtid i maj i Umeå. Där fick hon tillsammans med andra pristagare berätta om sin forskning, ta emot priset på 200 000 kr samt motta ett diplom. Priset uppmärksammades även vid Umeå universitets årshögtid i oktober.

Även om Ann Lindberg har nått stora framgångar är det inte aktuellt att sakta ner på takten.

– Forskning är oerhört stimulerande och jag vill gärna fortsätta med det så länge jag har förutsättningar för det – vilket förstås är beroende av att jag får behålla en god hälsa. Jag hoppas att jag kan fortsätta med forskningen under ytterligare ett antal år som senior professor. Det är så mycket spännande som pågår. Läs mer: [Ann Lindberg får pris för sin forskning om KOL](#)

OLIN-studierna i Norra Sverige firar 40 år

Under 2025 firade även OLIN-studierna (Obstructive Lung Disease in Northern Sweden) 40-årsjubileum. Det uppmärksammades med ett vetenskapligt möte i Luleå den 11–12 september.

OLIN-studierna har under sina 40 år vuxit från ett projekt till en omfattande forskningsverksamhet. Mer än 50 000 norrbottningar har deltagit i forskningsstudierna och hittills finns det 26 doktorsavhandlingar baserade på OLIN-studierna. Till jubileumseventet deltog forskare från flera länder.

– Vi samlade några av de mest framstående forskarna inom obstruktiva lungsjukdomar och allergi – både nationellt och internationellt. Det blev två spännande och inspirerande dagar. Mötet var en unik möjlighet att ta del av den senaste forskningen och knyta värdefulla kontakter med kollegor inom både akademi och sjukvård, säger Linnéa Hedman, docent och chef för OLIN-studierna.

Regionens akademiska kompetens visas i tabell 5. Sammanställningen visar samtliga medarbetare med forskningsbakgrund, vilket innebär att alla inte är aktiva forskare och bedriver forskning.

Tabell 5. Akademisk kompetens uppdelat på kön.

Akademisk kompetens	Kvinnor	Män	Antal
<i>Professor</i>	4	2	6
<i>Docent</i>	4	6	10
<i>Disputerad</i>	33	32	64
<i>Licentiat</i>	2	2	4
<i>Doktorand</i>	20	13	33
Totalsumma	63	55	118

Antalet publikationer under 2025 (n=92) är på något högre nivå än tidigare år, se tabell 6.

Tabell 6. Vetenskaplig produktion.

Vetenskaplig produktion	2023	2024	2025	Per 100 000 invånare ¹⁾
<i>Antal publikationer</i>	82	83	92	37,3

1) Befolkningsmängd i Norrbotten 249 013 invånare, 2025-11-01. Källa: SCB

UPPFÖLJNING AV REGION NORRBOTTENS AKADEMISKA SJUKVÅRDSENHETER

Under 2025 genomfördes en uppföljning av de norra regionernas akademiska sjukvårdsenheter (ASVE), vilka i Norrbotten utgörs av verksamhetsområden (VO). Inom ramen för det regionala ALF-samarbetet mellan Umeå universitet och Region Västerbotten omfattas även Region Norrbotten, Region Jämtland Härjedalen och Region Västernorrland av detta. Detta möjliggör en gemensam struktur för klinisk utbildning och forskning i hela Norra sjukvårdsregionen.

ASVE-status innebär att en vårdenhet är upplåten för medicinsk utbildning och forskning och att enheten uppfyller fastställda kriterier. Norrlands universitetssjukvårdsstyrelse (NUSS) fastställer vilka enheter som ges denna status.

Kriterierna syftar till att säkra långsiktigt hållbara förutsättningar för klinisk forskning och verksamhetsintegrerad utbildning. De omfattar bland annat krav på tydlig ledning och organisation (inklusive FoU-ansvarig med koppling till Medicinska fakulteten vid Umeå universitet), dokumenterad och kontinuerlig vetenskaplig produktion, samt tillgång till relevant forsknings- och utbildningsinfrastruktur och handledningskapacitet. ASVE-status utgör därmed en del av den struktur genom vilken utbildnings- och forskningsuppdrag inom ALF-samverkan kan organiseras och följas upp.

Uppföljning är ett viktigt verktyg för att kvalitetssäkra regionens akademiska vårdmiljöer och stärka förmågan att bedriva kliniska studier och utbilda framtidens medarbetare, i nära samverkan mellan verksamhet och akademi. Resultatet från 2025 års uppföljning kommer att utgöra underlag inför nästa granskning 2027, då ASVE-status omprövas. Alla VO med ASVE-status har utvärderats och fått återkoppling med syfte att tydliggöra styrkor och utvecklingsområden i relation till kriterierna.

För verksamheter som uppfyller ASVE-kriterierna på en särskilt hög nivå finns möjlighet att ansöka om status som universitetssjukvårdsenhet (USVE). USVE innebär en fördjupad nivå där klinisk forskning och utbildning är tydligt integrerade i kärnverksamheten, med högre krav på vetenskaplig produktion, ändamålsenlig infrastruktur och organisatoriska förutsättningar som stödjer långsiktig kunskapsutveckling och kompetensförsörjning. Två av Region Norrbottens ASVE, VO Infektion/Hud/Reuma/Lunga och VO Neuro och rehabilitering (tidigare VO Neurocentrum), rekommenderades i uppföljningen att överväga ansökan om USVE-status. I bedömningen lyftes hög vetenskaplig produktion, i kombination med goda infrastrukturella förutsättningar och vetenskapligt meriterad ledning. Rekommendationen tydliggör att regionen har akademiska miljöer med stark forskningskapacitet och goda förutsättningar att ytterligare stärka kopplingen mellan kliniskt arbete, forskning och utbildning.

Stefan Stridsman, verksamhetschef för VO Neuro och rehabilitering och Susanne Sundvall, verksamhetschef för VO Infektion/Hud/Reuma/Lunga intervjuades om hur de ser på forskningens plats och betydelse för deras respektive verksamheter ur olika perspektiv.

Stefan Stridsman

Susanne Sundvall

Klinisk nytta - evidens, kvalitet och bättre flöden

Den viktigaste kliniska nyttan är att vi ökar kunskapen och kan implementera forskningsresultat för våra patientgrupper, säger Susanne Sundvall och nämner exempel som astma och KOL, infektionssjukdomar och reumatiska sjukdomar. Hon pekar också på att forskare i verksamheten ofta deltar som experter i nationella uppdrag, exempelvis vårdförloppsarbete inom SKR:s kunskapsstyrning och arbete med vård- och behandlingsrekommendationer. På det sättet är vi up-to-date när det handlar om evidensbaserade arbetssätt, säger Susanne, och tillägger att integreringen av forskning i kliniken också kan bidra till förbättrade och mer effektiva vårdflöden.

*“Aktiv forskning är en viktig del i att
hela verksamheten får ett fokus på kvalitet
och verksamhetsutveckling”*

Aktiv forskning är en viktig del i att hela verksamheten får ett fokus på kvalitet och verksamhetsutveckling, säger Stefan Stridsman och lyfter att VO Neuro och rehabilitering varit internationellt ackrediterad i över tio år och att forskningsaktiviteten är en del av den kvalitetsprofilen. För patienterna betyder det konkret att metoder och behandlingar i så hög grad som möjligt är evidensbaserade. När fler har forskarutbildning blir vi också bättre på att bedöma och värdera nya forskningsresultat, och vad de faktiskt kan betyda för vår egen verksamhet, säger Stefan.

Forskning och utbildning i vardagen - strukturer som håller över tid

Vi har FoU-seminarier varje månad, säger Stefan och beskriver ett arbetssätt där verksamheten kontinuerligt prövar nya behandlingar, men också “plockar bort” sådant som inte ger effekt eller avstår från insatser som kanske låter bra men saknar evidens. ST-läkare involveras naturligt i forskning som en del av specialistutbildningen, och studenter får möta en modern och evidensbaserad neurologisk vård och rehabilitering.

När forskare finns nära kliniken får ST-läkare handledning i sina vetenskapliga arbeten, samtidigt som studenter och doktorander kan få stöd och handledning i forskningsmiljön, säger Susanne och beskriver vidare att samverkan ofta sker över verksamhetsgränser, där doktorander kan vara anställda i andra divisioner men knutna till forskningsmiljön. Vi har också ett bra samarbete med den

regionaliserade läkarutbildningen och medverkar som föreläsare och i utbildningsmoment, tillägger Susanne. Journal Clubs förekommer också i olika former, och lyfter särskilt OLIN-studierna som en stark forskningsmiljö som regelbundet erbjuder seminarier och vetenskapliga möten.

Medarbetare och kompetensförsörjning - attraktiv miljö och fler karriärvägar

En vetenskaplig miljö kan göra att forskningsintresserade medarbetare får förutsättningar att bedriva forskning och göra akademisk karriär parallellt med sitt kliniska arbete, säger Susanne och lyfter att forskningsintresset kan växa oavsett profession och att verksamheten har disputerade sjuksköterskor, fysioterapeuter och läkare. Vi hoppas också att den starka forskningsförankringen bidrar till att rekrytera nya medarbetare, tillägger Susanne.

För många av våra medarbetare, inte minst bland yrkesgrupper med medellång vårdutbildning, ger forskningsmiljön en struktur för kontinuerligt förbättringsarbete och kompetensutveckling, säger Stefan och kopplar detta till arbetsmiljö och rekrytering. Forskningsaktivitet gör det också lättare att erbjuda en intressant specialistutbildning i både rehabiliteringsmedicin och neurologi. Region Norrbottens generösa stöd till doktorander och disputerade har haft mycket stor betydelse för detta, betonar Stefan.

Förutsättningar som gör skillnad - ledning, tid, samverkan och starka miljöer

Sedan vi blev internationellt ackrediterade för över 10 år sedan har det funnits en plan för vår FoU-verksamhet, säger Stefan. Han beskriver att ett FoU-råd och en FoU-strategi, som inrättades 2019, haft stor betydelse. Samverkan med akademien, främst i nuläget Umeå och Lunds universitet, gör att vi kan få stöd i hela FoU-arbetet, säger han. Samarbetet med universiteten, särskilt Umeå universitet, är definitivt en nyckel, säger Susanne och pekar på vikten av affilierade och adjungerade forskare. Susanne lyfter också att externa forskningsmedel är en förutsättning för att forskningstid ska kunna avsättas och tillägger att en stark vetenskaplig miljö är avgörande. OLIN-studierna har funnits i över 40 år och ger tillgång till just det.

Framåtblick - tid, stöd och forskning som självklar del av uppdraget

Våra forskande medarbetare behöver tid och stöd från ledningen och kollegor för att kunna bedriva forskning och utbildning, säger Susanne, och sammanfattar ambitionen i att både forskning och utbildning ska vara en självklar del i den kliniska vardagen. Hon pekar på att samverkan med universiteten behöver fortsätta fungera väl och att forskningskarriärer ska vara möjliga vid sidan av den kliniska karriärvägen.

*”Våra forskande medarbetare behöver tid
och stöd från ledningen och kollegor för att kunna
bedriva forskning och utbildning”*

En av de viktigaste framgångsfaktorerna är att skapa utrymme, så att forskningsaktiva också bereds möjlighet att komma från det kliniska arbetet, sammanfattar Stefan och betonar att regionens stöd är avgörande och att FoU-perspektivet måste finnas med som en naturlig del i verksamhetsutveckling. Stefan lyfter också att möjligheten att söka USVE-status kommer ha stor betydelse regionalt, nationellt och även internationellt.

FORSKARSKOLAN I NÄRA VÅRD

Under 2025 har doktoranderna i forskarskolan Nära vård tagit viktiga steg framåt i sina avhandlingsarbeten. De har genomfört kurser vid både Luleå tekniska universitet och andra lärosäten. Flera doktorander har presenterat doktorandprojekt i regionala sammanhang, bland annat för Utvecklingskansliet Nära vård och för Hälso- och sjukvårdsnämnden. Dessa möten har bidragit till värdefulla dialoger och stärkt kopplingen mellan forskning och samverkan mellan akademien och Region Norrbotten.

Under våren avslutades steg 1 i mentorskapsprogrammet, som ingår i kursen Personlig utveckling och ledarskap. Nu riktas kursens fokus mot ledarskap och under hösten 2025 startade steg 2 i mentorskapsprogrammet. Ett nytt och uppskattat inslag under året är samarbetet med doktoranderna i forskarskolan PRECISE, som bland annat uppmärksammades genom ett gemensamt julmingel. Region Norrbottens FoUI-enhet utgör från hösten 2025 en samarbetspartner i PRECISE, LTU:s satsning på precisionshälsa. PRECISE studerar angelägna hälsoproblem och stödjer utvecklingen av en mer träffsäker och jämlik vård. Samarbetet med PRECISE bidrar till uppskalningen av Region Norrbottens arbete för ökad forskningskompetens, samarbete och utvecklingen av framtidens hälso- och sjukvård.

På nationell nivå har forskarskolan varit aktiv inom nätverket SINIC. Under hösten genomfördes en tvådagarskonferens i Linköping där omkring 40 doktorander från landets fyra forskarskolor deltog. Konferensen bjöd på inspirerande presentationer, bland annat av Lisbeth Löpare Johansson som talade om framtidens Nära vård och förutsättningarna för forskning. Deltagarna fick dessutom möjlighet att ta del av aktuella perspektiv kring vård- och omsorgsanalys, implementeringsforskning samt prioriteringar inom Nära vård. Responsen var mycket positiv, och nätverket ser fram emot att fortsätta stärka samarbetet i nätverket genom fler gemensamt anordnade forskningsaktiviteter.

SINIC – Nationellt nätverk för personcentrerad och Nära vård

SINIC (Swedish Interdisciplinary Network for Integrated Care) är ett nationellt, tvärvetenskapligt och interprofessionellt nätverk som samlar Sveriges fyra forskarskolor med inriktning mot Nära vård. Nätverkets övergripande syfte är att stärka samverkan mellan forskarskolorna och främja forskning inom personcentrerad och integrerad vård. Nätverket utgår från redan etablerade regionala forskarskolor och omfattar för närvarande över 50 doktorander samt handledare. Deltagarna representerar ett brett spektrum av discipliner, såsom omvårdnad, fysioterapi, teknik, biomedicin, medicin, psykologi, arbetsterapi, socialt arbete och folkhälsa. De forskarskolor som ingår i nätverket är:

- **Forskarskolan Nära vård** vid Luleå tekniska universitet i samverkan med Region Norrbotten
- **Forskarskolan Nära vård** i Sydöstra sjukvårdsregionen vid Linköpings universitet
- **Forskarskolan Nära vård** vid Högskolan Dalarna, Jönköping University, Linköpings universitet och Örebro universitet
- **SHIFT CARE** vid Göteborgs universitet, Högskolan i Borås, Högskolan i Skövde och Högskolan Väst

I februari 2025 beviljades SINIC ett nätverksbidrag om 448 000 SEK från forskningsrådet Forte. Bidraget möjliggör fortsatt utveckling av nätverket och skapar goda förutsättningar för att samla forskarskolor, handledare och andra relevanta aktörer inom Nära vård. Genom årliga konferenser med nationella och internationella föreläsare, seminarier och nätverksskapande aktiviteter främjas ny forskning och långsiktiga samarbeten.

FORSKNINGSSTÖD OCH FORSKNINGSFRASTRUKTUR

Enheten för forskning, utbildning och innovation (FoUI) ansvarar för den strategiska utvecklingen av forskning inom Region Norrbotten. I uppdraget ingår att stödja utvecklingen av forskningsinfrastruktur och akademiska miljöer, administrera regionens sökbara forskningsmedel samt tillhandahålla metodstöd och rådgivning i forskningsfrågor.

Som en del av forskningsinfrastrukturen ingår även ett kliniskt forskningscentrum (KFC), vilket erbjuder stöd i planering och genomförande av kliniska studier.

FoUI-enheten har under året fortsatt att utveckla sin forskningsstödande kompetens. I Tabell 7 redovisas antalet tjänster och omfattningen av funktioner inom forskningsstöd, inklusive metodstöd, projektadministration, etikrådgivning och stöd vid ansökningar om forskningsmedel. Enheten har under 2025 förstärkts med en tjänst som forsknings- och innovationsstrateg för att stärka regionens innovationsverksamhet och koppla ihop den med forskningsverksamheten.

Tabell 7. Forskningsstödande kompetens vid Enheten för forskning och utbildning, innovation.

Befattning	2023	2024	2025
<i>Forskningssamordnare</i>	2	2	2
<i>Forskningsstrateg</i>	1	1	1,5
<i>Statistiker</i>	1	1	1
<i>Forskningskoordinator</i>	0,8	0,8	0,8
<i>Forskningssjuksköterska</i>	0	0	0
Totalt antal tjänster	4,8	4,8	5,3

KLINISKT FORSKNINGSCENTRUM (KFC), SUNDERBY SJUKHUS

Vid Sunderby sjukhus återfinns Region Norrbottens Kliniska forskningscentrum (KFC), en central resurs för patientnära klinisk forskning, läkemedelsstudier och samarbetsprojekt inom Norra sjukvårdsregionen. KFC fungerar som en serviceenhet för samtliga kliniker och erbjuder stöd i den operativa forskningen genom exempelvis patientundersökningar, provinsamling och provhantering. Centret tillhandahåller lokaler och utrustning, inklusive laboratorium med kapacitet för förvaring av forskningsprover. KFC erbjuder även administrativt stöd, rådgivning under hela forskningsprocessen samt monitorering av kliniska studier. Årligen genomförs utbildningar i Good Clinical Practice (GCP) i samarbete med Forum Norr, som även tillhandahåller stöddokument, mallar och ett nätverk för forskningssjuksköterskor och forskningsstödande personal.

Regionråd Glenn Berggård (V) och Birgitta Dahlbäck (C) klipper band och inviger därmed officiellt nya Kliniska Forskningscentrum på Sunderby Sjukhus.

Från vänster, Lisa Eskilsson och Fiona Murray (FoUI) som arbetat med att bygga upp den nya forskningsinfrastrukturen, och FoUI-chef Johanna Törmä.

Den 27 november 2025 invigdes de nya lokalerna för KFC vid Sunderby sjukhus. Invigningen markerar ett viktigt steg i regionens långsiktiga satsning på en robust, ändamålsenlig och tillgänglig forskningsinfrastruktur för kliniska studier med kapacitet att möta höga krav på kompetens, effektivitet, patientsäkerhet, logistik, spårbarhet och regelefterlevnad. De nya lokalerna innebär en väsentlig uppgradering jämfört med tidigare förutsättningar. Lokalytan har utökats väsentligt med förbättrade flöden och fler funktionellt avgränsade ytor. Detta skapar en ökad kapacitet som möjliggör parallella studiebesök och stärker möjligheterna att genomföra studier som omfattar flera moment i datainsamlingen, såsom provtagning, undersökning, analys och förvaring, dokumentation samt läkemedelshantering.

I samband med flytten har infrastrukturen moderniserats med uppdaterad utrustning och förbättrade utrymmen för provhantering och provförvaring. Laboratedelen inkluderar frysar för provförvaring vid -20°C och -80°C , med möjlighet att vid behov utöka kapaciteten. Därtill finns flera nya arbetsstationer för forskare och forskningsstödande personal, ny uppdaterad utrustning för kliniska undersökningar och provtagning samt läkemedelsförvaring av studieläkemedel. Satsningen stärker KFC:s roll som en naturlig mötesplats för forskare, doktorander och forskningsaktiva verksamheter i regionen. Med mer utrymme och bättre funktionalitet blir det enklare att samla studieteam och bjuda in försökspersoner, planera genomförande och snabbt få tillgång till rätt stöd i rätt fas av studien. Sammantaget förbättras förutsättningarna för verksamheter att initiera eller skala upp kliniska studier utan att bygga upp motsvarande infrastruktur i egen regi, vilket kan betydligt korta vägen från planering till genomförande.

Vid invigningen deltog medarbetare, forskare och regionala företrädare. I tal och samtal betonades betydelsen av att ha forskning nära verksamheten och att utvecklingsarbete behöver utgå från regionala och lokala behov. Med den nya forskningsinfrastrukturen har Region Norrbotten ett tydligt nav för kliniska studier med stärkt kapacitet att stödja fler projekt, hög kvalitet och regelefterlevnad samt bidra till att forskningsresultat i större utsträckning kan omsättas i förbättrad vård för norrbottningarna. Utöver att skapa bättre förutsättningar för patientnära studier stärker den nya infrastrukturen regionens forskningskompetens och akademiska utveckling. När tröskeln för att initiera och genomföra kliniska studier sänks, ökar möjligheterna för fler verksamheter att involvera

medarbetare i forskningsarbete, och för fler att ta steget mot forskarutbildning eller nya projekt. Detta bidrar till en mer lärande organisation, där kunskapsutveckling integreras i vardagsverksamheten och där evidens snabbare kan omsättas i förbättrade arbetssätt. Sammantaget stärker detta Region Norrbottens attraktivitet som arbetsgivare och forskningsmiljö, vilket har betydelse för rekrytering och långsiktig kompetensförsörjning.

Nytt från 2025 är att kliniska läkemedelsprövningar som tidigare hade godkänts enligt den äldre svenska och europeiska ansökningsprocessen via Läkemedsverket och Etikprövningsmyndigheten nu ska omfattas av EU:s kliniska prövningsförordning och hanteras i CTIS (Clinical Trials Information System). CTIS är en gemensam EU-portal och databas för ansökan, handläggning och tillsyn av kliniska prövningar. Enligt Läkemedsverket skulle pågående prövningar som godkänts enligt det tidigare regelverket vara överförda till CTIS senast den 31 januari 2025.

BIOBANKEN OCH NATIONELL SAMVERKAN

Regionens biobankssamordnare har under året haft ett nära samarbete med övriga regionala biobanker i landet. Arbetet har i stor utsträckning präglats av det fortsatta arbetet med att effektivisera hanteringen av biobanksansökningar och inrättandet av avtal. Särskilt fokus riktades mot den ökade administrativa och regulatoriska samordning som krävs när en klinisk prövning involverar biobanksprov, samtidigt som själva kliniska prövningen måste ansökas om via CTIS (Clinical Trials Information System). Arbeta även inriktades på att ta fram en ny digital kurs för vårdpersonal, med särskild betoning på de förändrade kraven på information och samtycke enligt biobankslagen (2023:38), samt en online-resurs med lagkommentarer som stöd för tolkningen av lagen.

Vid slutet av 2025 överfördes biobanksansvaret från Laboratoriemedicin till FoUI-enheten. Detta kommer att tillåta en ökad strategisk styrning mot regionens forskningsmål och förkorta handläggningstider för ansökningar då kompetensen kring etikprövning, avtal, studiedesign och datahantering är samlad på samma ställe.

Under 2025 lanserade Biobank Sverige BISKIT, ett nationellt IT-system som ska stödja och effektivisera hanteringen av kliniska läkemedelsprövningar. Det är en plattform som används av biobankspersonal i hela landet och som ska underlätta kommunikationen mellan regionala biobanker, Läkemedsverket och Etikprövningsmyndigheten. Systemet möjliggör också en säker digital överföring av sekretessbelagda ansökningshandlingar.

Biobank Sverige deltog även på Almedalen i juni och på ett seminarium lyfte att den nya biobankslagen innebär svåra hinder för forskning eftersom det blivit olagligt att forska på vårdprover från beslutsoförmögna patienter. Detta bedöms riskera att stoppa eller kraftigt begränsa forskning och individanpassad vård för sårbara patientgrupper. I september fick Biobank Sverige ett statligt tillskott på 10 miljoner kronor, som del av Swetrial-satsningen, för att förstärka provhanteringsprocesser och förbättra infrastrukturen för kliniska prövningar.

FORSKNINGSFRÄMJANDE AKTIVITETER OCH KOMPETENSUTVECKLING

FoUI-enheten har under 2025 fortsatt att erbjuda forskningsfrämjande aktiviteter riktade till medarbetare med intresse för forskning. Syftet med dessa insatser är att stärka forskningskompetensen, främja nätverkan och skapa en inkluderande forskningskultur inom regionens verksamheter.

Under året har FoUI-enheten regelbundet anordnat digitala lunchträffar med forskningsrelaterade teman. Inbjudan har riktats till en bred målgrupp, inklusive aktiva forskare, medarbetare med forskarutbildning, personer som genomgått utbildning i Good Clinical Practice (GCP) samt andra medarbetare som uttryckt intresse för forskning. Träffarna har förlagts till lunchtid för att möjliggöra bred medverkan och har behandlat aktuella ämnen inom klinisk forskning, forskningsetik, metodstöd och forskningsfinansiering.

En forskaraktivitet har varit de lunchföreläsningar som anordnats av statistikernätverket inom Norra sjukvårdsregionen. Föreläsningarna har genomförts med cirka tre veckors mellanrum och har behandlat både teoretiska och praktiskt orienterade teman kopplade till klinisk forskning. Innehållet har spännvidd från statistiska metoder och studiedesign till datatolkning och analysverktyg, och har varit uppskattade inslag i regionens kompetensutveckling.

Vartannat år anordnar Kliniska Studier Sverige och Vetenskapsrådet en nationell konferens om kliniska studier. I maj 2025 genomfördes denna konferens i Umeå och samlade forskare, vårdpersonal, myndigheter och industrirepresentanter för att diskutera framtidens kliniska forskningsmiljöer. Temat för konferensen var hållbarhet i kliniska studier, med fokus på samverkan, infrastruktur och genomförandekapacitet. Bland talarna återfanns:

- Lars Sandman, professor och föreståndare för Prioriteringscentrum vid Linköpings universitet, som höll ett föredrag om prioriteringar i en värld av begränsade resurser och deltog i samtal om implementering av precisionsmedicin vid högriskprostatacancer.
- David Gisselsson Nord, professor vid Lunds universitet, talade om forskningskultur och hur vi skapar långsiktigt hållbara miljöer för kliniska studier.
- Malin Sund, överläkare och professor vid Umeå universitet, lyfte fram regionala life science-satsningar och deras betydelse för klinisk forskning.
- Stefan Eriksson, etikforskare vid Uppsala universitet, diskuterade patientperspektiv och etiska aspekter vid deltagande i kliniska studier.
- Årets pristagare av Kliniska Studier Sveriges pris gick till Uppsala Clinical Research Center (UCR), som höll en inspirerande föreläsning om sin forskning och dess påverkan på svensk hälso- och sjukvård.

Konferensen avslutades med reflektioner kring tio år av klinisk behandlingsforskning och framtida behov inom området. Deltagandet gav värdefulla insikter och stärkte arbetet med att främja kliniska studier nationellt.

STATISTIKSTÖD OCH FORSKNINGSRÅDGIVNING

FoUI-enheten erbjuder löpande stöd till medarbetare inom Region Norrbotten. Under 2025 har statistikstöd varit särskilt efterfrågat av doktorander och forskare, men även av medarbetare som genomgår specialistutbildningar där bearbetning av data med statistiska metoder ingår som en del av utbildningen.

Utöver statistikfrågor hanterar FoUI-enheten även ett brett spektrum av forskningsrelaterade frågor, såsom lagring och hantering av patientuppgifter, etikprövning och referenshantering. Denna rådgivning är en viktig del av regionens forskningsstödjande infrastruktur och bidrar till att säkerställa kvalitet, regelefterlevnad och god forskningssed i de projekt som bedrivs inom regionens verksamheter.

BEREDNINGSRÅDETS ROLL I HANTERINGEN AV JOURNALUPPGIFTER FÖR FORSKNING

Inom Region Norrbotten har beredningsrådet en beredande funktion i processen för utlämnande av journaluppgifter i forskningssyfte. Rådet består av personer med kompetens inom forskning och statistik, och vid behov konsulteras även jurist och hälsoinformatiker. Rådets huvudsakliga uppgift är att granska inkomna ansökningar om utlämnande av journaldata och säkerställa att dessa uppfyller gällande juridiska och etiska krav.

Vid granskning kontrolleras att forskningsprojektet har godkännande från Etikprövningsmyndigheten (EPM) och att ansökan är tydligt formulerad. Efter genomgång lämnar Beredningsrådet en rekommendation till berörd verksamhetschef, som har det formella ansvaret att fatta beslut om utlämnande. Rådet kan även föreslå hanteringsrutiner för att säkerställa att sekretess och patientintegritet upprätthålls.

Beredningsrådet sammanträder regelbundet, med möten var tredje vecka, vilket möjliggör en effektiv och rättssäker hantering av ansökningar. Genom sitt arbete bidrar rådet till att forskningsprojekt inom Region Norrbotten kan genomföras på ett juridiskt och etiskt korrekt sätt, samtidigt som patienternas rättigheter skyddas. Under 2025 inkom 29 ärenden, vilket är fler än föregående år med 22 ärenden.

REGION NORRBOTTEN OCH LULEÅ TEKNISKA UNIVERSITETS MEDICINSKA E-BIBLIOTEK

Region Norrbotten och Luleå tekniska universitetsbibliotek (LTU) samverkar via det Medicinska e-biblioteket för att ge regionens medarbetare tillgång till ändamålsenliga bibliotekstjänster. Samarbetet organiseras genom regelbundna driftmöten och ett verksamhetsråd där beslut fattas om utveckling, förvärv och förändringar av informationsresurser såsom databaser och vetenskapliga tidskrifter. Genom regionsamarbetet Eira testas och utvärderas nya resurser under avgränsade perioder.

Kommunikation och stöd till verksamheten sker löpande. Det Medicinska e-biblioteket publicerade åtta nyheter på Region Norrbottens intranät under 2025. Region Norrbottens medarbetare erbjuds utbildningar och kurser i informationskompetens och referenshantering, personlig handledning samt möjlighet att beställa sökupdrag. Inom ramen för samarbetsavtalet bistår universitetsbiblioteket årligen FoUI-enheten med sammanställning av publikationer utgivna av forskare med anknytning till Region Norrbotten.

Samarbetet mellan LTU och Region Norrbotten gör det möjligt att stärka både tillgängligheten och kvaliteten på bibliotekstjänsterna för regionens medarbetare. Genom återkommande möten säkerställs att informationsresurserna hålls uppdaterade och anpassade efter användarnas behov. Ett fortsatt gemensamt arbete och fortsatt utveckling av tjänsterna är viktigt för att kunna möta framtida krav och utmaningar.

FORSKNING, INNOVATION OCH SAMVERKAN

Som en del av regionens långsiktiga strategi för att möta framtidens behov inom hälso- och sjukvård har Region Norrbotten under 2025 intensifierat arbetet med att stärka kopplingen mellan forskning och innovation. Ett viktigt steg i detta arbete har varit att anställa en medarbetare med särskilt fokus på forskning och innovation, med uppdrag att samordna och utveckla insatser som främjar idéutveckling, samverkan och implementering av forskningsresultat.

BILAGA 1: BEVILJADE FORSKNINGSMEDEL 2025

Tabell 1. Region Norrbottens projektmedel (max 150 000 kr kan beviljas)

Namn	Projekttitel	Arbetsplats	Beslut (kr)
Anna Gibbs	Infektionssjukdomar hos personer med allvarliga psykiska sjukdomar	Infektionsmottagningen	150 000
Anton Rönnblom	Utveckling av utrednings- och behandlingsmetoder med hjälp av humana temporalben	Öron-, näsa-, halsmottagningen	100 000
Fernando José Mota de Almeida	Konservativ behandling med rotfyllning eller tandutdragning och implantat?	Endodonti Tandvårdens kompetenscentrum	50 000
Helen Fink	Salivens sammansättning av korta fettsyror under förskoleålder och risk för utveckling av födoämnesallergi vid 1 och 6 års ålder inom NICE födelsekohort	Björknäs hälsocentral	150 000
Helena Backman	Astma bland äldre	OLIN-studierna	150 000
Johan Niklasson	Hjärnhälsa, långsiktiga tidstrender och associerade sociala och hälsorelaterade faktorer hos mycket gamla människor: Ett nordiskt perspektiv	Geriatrik/Internmedicin	150 000
Louise Öhlund	Djupt deprimerad eller rimligt oroad? Psykisk hälsa och sociala behov hos kvinnor före och efter förlossning i Region Norrbotten – ett spegelprojekt	Allmänpsykiatri	120 000
Malin Mattsson	Hög-intensiv intervallträning för patienter med systemisk lupus erythematosus - effekter och patientupplevelser	Fysioterapienheten	150 000

Malin Vestin Fredriksson	Radiologisk utvärdering av patologi inom temporalbenet	Bild- och funktionsmedicin	150 000
Pavlos Stamatis	Breast cancer in giant cell arteritis: a multicentre Scandinavian matched cohort study	Reumatologimottagningen	150 000
Tomas Gustafsson	Nya föreningar som möjliga antibiotika mot gonorré - framtagande av en äggbaserad modell för att underlätta utvecklingsprocessen från provrör till djurmodell	Infektionsmottagningen	150 000

Tabell 2. Forskningstid (Predoktoral-, Doktorand- och postdoktorala medel)

Namn	Projekttitel	Profession	Beviljad tid (veckor)
Anna Awad	Betydelsen av frontallobens exekutiva funktion för det goda åldrandet, med fokus på fallrädsla och förmågan att klara dagliga aktiviteter bland de allra äldsta	Psykolog	25
Anna Bengtsson	Samband mellan graviditetskomplikationer och framtida risk för hjärtkärlsjukdom	Läkare	8
Anneli Enblom Larsson	Komplikationer och överlevnad hos patienten med myeloproliferativa neoplasier	Läkare	11
Catarina Furmark	Perspektiv på föräldraskap under stress och utvärdering av tidiga interventioner för föräldrar och små barn: prövning av COS-P - ett psykodeduktivt föräldraprogram - för en klinisk grupp föräldrar samt utvärdering av en tidig intervention för familjer med spädbarn med risk för att utveckla cerebral pares och neurologiska utvecklingsavvikelser	Psykolog	4
Christoffer Odensten	Further advancements of parastomal hernia, Different aspects of gallstone disease	Läkare	6
Frida Jakobsson	Risken för allvarlig covid-19 infektion samt kartläggning av effekten av covid-19 vaccin hos patienter med hepatit b och c i Sverige	Läkare	11
Gunnar Nordqvist	PreOpt- preoptimization in ventral hernia surgery	Läkare	11
Hanna Nilsson	Life After Stroke In Northern Sweden (LASINS): Förekomsten av sömnsvårigheter minst ett år efter stroke och sambandet med sociodemografiska faktorer, depressivitet, fatigue, strokerelaterade funktionsnedsättningar och aktivitetsbegränsningar samt upplevd delaktighet och livstillfredsställelse	Sjuksköterska	24
Hans Juto	Registerbaserade studier av mellanfotsskador	Läkare	8
Ilan Ben-Shabat	Strokeinsjuknande på sjukhus jämfört med insjuknande i samhället	ST-läkare	12

Ingrid Lieber	Endocrine dysfunction and psychiatric conditions	Läkare	8
Johan Nyman	Bilddiagnostiska metoder för prediktion av parastomalt bråck samt långtidskomplikationer till rektalcancerkirurgi sett ur patientens perspektiv	ST-läkare	11
Johan Persson	Astma- och KOL-epidemiologi hos vuxna: Populationsbaserade studier med registerkoppling	Läkare	4
Johanna Sundbaum	A. Obstruktiv lungsjukdom vid reumatoid artrit B. Undersökning av rörelsefunktion med VR-glasögon hos personer med axial spondylartrit	Läkare	8
Johanna Östlund	Parastomala bråck: Hälsoekonomi och långtidsuppföljning	Läkare	4
John Näsling	Utveckling av transdiagnostisk ensessionsbehandling	Psykolog	25
Karin Spetz	Unga samers psykiska hälsa	Läkare	5
Linda Wallin	Utveckling och utvärdering av två digitala (hybrida) behandlingar för ungdomar med posttraumatiskt stressyndrom i glesbygd	Psykolog	10
Linnéa Almqvist	Betydelse av prenatala faktorer och faktorer i tidigt liv (graviditetens längd, förlossningstyp, födelsevikt) för insjuknandet i astma samt om det har betydelse för persisterande astma upp till ung vuxen ålder	Läkare	8
Louise Öhlund	Djupt deprimerad eller rimligt oroad? Psykisk hälsa och sociala behov hos kvinnor före och efter förlossning i Region Norrbotten – ett spegelprojekt	Läkare	8
Malin Vestin Fredriksson	Radiologisk utvärdering av patologi inom temporalbenet	Tandläkare	6
Maria Brännholm Syrjälä	Minskat stillasittande på arbetet och typ 2-diabetes	Läkare	11

Maria Kähler	Life After Stroke In Northern Sweden (LASINS): Graden av fysisk aktivitet minst ett år efter stroke och sambandet med sociodemografiska faktorer, strokekaraktäristika, fatigue, sömnsvårigheter, depression, kvarvarande strokerelaterade funktionsnedsättningar och aktivitetsbegränsningar samt upplevd delaktighet och livstillfredsställelse	Fysioterapeut	24
Mattias Andersson	Modifiable factors associated with post-EVAR rupture Modifierbara faktorer associerade till sen ruptur efter EVAR	Läkare	10
Mikael Waller	Att åldras med en ryggmärgsskada	Läkare	11
Monika Lindbäck	Finns det ett samband mellan blod-blykoncentration och blodtryck, kardiovaskulär sjukdom, demens och njurfunktion även vid låga blodblykoncentrationer?	Läkare	12
Oscar Sundbaum	Longitudinella studier av spirometriska fenotyper och astmakontroll: Prevalens, utveckling och prognostiska faktorer hos barn och vuxna med astma	Läkare	12
Patrik Olofsson	Övervikt, fetma och fysisk aktivitet i barndomen i relation till utveckling av astma och lungfunktion upp till vuxen ålder	Fysioterapeut	5
Pavlos Stamatis	1) Breast cancer in giant cell arteritis: a multicenter Scandinavian matched cohort study 2) Incidens of biopsiverifierad jättecels arterit i Norrbotten	Läkare	8
Per Lindmark	Riskmarkörer för framtida hjärt- kärl- och lungsjukdom - en substudie i SCAPIS-Umeå	Sjuksköterska	24
Petra Truedson	Akutmedicinska tillstånd i samband med läkemedelsbehandling av allvarlig psykisk sjukdom	Läkare	11
Rebecca Johansson	Allergisk sensibilisering mot pälsdjurskomponenter hos barn och ungdomar; risk för astma och rinokonjunktivit	Läkare	9

Ruben Kreku	Kataraktkirurgi. Metoder, optimering och komplikationer	Läkare	11
Sofia Winsa Lindmark	Astma, övervikt/fetma och lungfunktion klinisk epidemiologi och komplikationer relaterade till anestesi vid dagkirurgi.	Sjuksköterska	24
Stina Selberg	Astmakontroll, behandling och covid-19, befolknings- och registerbaserade studier om astma hos vuxna	Sjuksköterska	24

Tabell 3. Bas-ALF projektmedel

Namn	Projekttitel	Arbetsplats	Beslut (kr)
Anne Lindberg	OLINs FORSKNINGSLINJE FÖR KOL inkluderande OLINs KOL-studie; populationsbaserade kliniska studier av sjukdomsförlopp och prognostiska markörer vid kroniskt obstruktiv lungsjukdom	OLIN-studierna	400 000
Caroline Stridsman	Är precisionsmedicin vägen till en framgångsrik astma- och KOL-vård? Ett forskningsprogram som utgår från svensk hälsodata	OLIN-studierna	400 000
Christoffer Odensten	Further advancements of parastomal hernia and Different aspects of gallstone disease	Kirurgkliniken	215 000
Johan Niklasson	Leder höga nivåer av bly i blodet i sen medelålder till ökad risk att drabbas av demenssjukdom hos mycket gamla människor?	Geriatrik/Internmedicin	75 000
Linnea Hedman	Epidemiologiska studier om astma och allergisk sensibilisering - prevalenstrender och relation till socioekonomiska faktorer, livsstil och miljö samt biomarkörer	OLIN-studierna	400 000
Malin Vestin Fredriksson	Radiologiska utredningar med hjälp av olika metoder samt utveckling av nya modeller för behandling av sjukdom i huvud/halsområdet	Bild- och funktionsmedicin	215 000
Ursula Werneke	LISIE och andra forskningsstudier kring samband mellan psykiatrisk och somatisk sjukdom	Allmänpsykiatri	400 000
Lena Brandefors	Analys av biomarkörer för att förstå och förutsäga utveckling från Prekursor/tidigt stadium till fullt utvecklade hematologiska malignitet	Internmedicin	300 000
Tomas Gustafsson	Infektionsnätverket Norrbotten	Infektionsmottagningen	300 000

BILAGA 2: PUBLIKATIONER 2025

[Publicerade artiklar 2025](#)

[Publikationer från åren 1989-2026](#)

NORRBOTTEN.SE